

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่อนคำ
อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

People's Participation in Developing Planning of Rongkhum
Municipality, Rongkhum District, Kalassin Prpvince

วิฑูรย์ บุญธิรักษ์*

Vitoon Bunthirak

Received: April 23, 2020 Revised: June 18, 2020 Accepted: June 29, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่อนคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่อนคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่อนคำอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดำเนินการวิจัยโดยวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 375 คนจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลร่อนคำ โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ผลการวิจัย พบว่า

1.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่อนคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วน

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ร่วมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.53$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.30$) และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.29$)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนปีที่อาศัยอยู่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีเพศและการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า การปฏิบัติตามแผนเป็นการดำเนินการของเทศบาลโดยพนักงานและเจ้าหน้าที่ของเทศบาล คนในชุมชนไม่มีโอกาสเป็นผู้จัดทำแผน การรับผลประโยชน์ของการจัดทำโครงการแผนงานต่างๆ ประชาชนไม่รู้เห็นว่ามีจัดทำแผนพัฒนาอย่างไร ส่วนใหญ่ผลประโยชน์เกิดกับประชาชนน้อย ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมกับทางเทศบาลโดยตรง แต่ทุกคนจะติดตามผลอยู่ในใจอยู่แล้วประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลน้อย

สำหรับข้อเสนอแนะพบว่า ควรให้โอกาสบุคคลในหมู่บ้านชุมชนเป็นคณะกรรมการบริหารโครงการของเทศบาล ประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานหรือปฏิบัติตามแผนโดยให้มีคนในชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวางแผน การติดตามและประเมินผลโดยไม่ได้มีส่วนร่วมกับทางเทศบาลกับการแก้ปัญหาต่างๆ ให้กรรมการชุมชนเข้าร่วมการประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์มากขึ้นเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการตรวจสอบติดตามและประเมินผล

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม, ประชาชน, การจัดทำแผน, เทศบาล

Abstract

The objectives of this article were; 1) to study the level of people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province, 2) to compare the people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province classified by personal data and 3) to study problems, obstacles and

recommendations for the people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province, Research methodology was the mixed method between the quantitative and qualitative methods. The quantitative research collected data from 375 samples by cluster sampling from populations at Rongkhum District. The tool used for data collection was questionnaires and data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation; SD, t-test and F-test by one way analysis of variance; ANOVA. Difference comparison of paired mean by Least Significant Difference; LSD.

As for the qualitative research, 7 key informants were purposefully selected from experts. The tool for collecting data was the structured in-depth-interview, collecting data by face-to-face in-depth-interviewing. Data were analyzed by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1) The people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province, were by overall at moderate level. Considering by each aspects, the people participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province was at moderate in all aspects; participation in shared benefits was at $\bar{X} = 3.53$, decision making at $\bar{X} = 3.45$, the operation at $\bar{X} = 3.30$ and the participation in monitoring and evaluation was at $\bar{X} = 3.29$ respectively.

2) Comparison of people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province classified by personal data were that people with different age, occupations, monthly incomes and the length of residency had different level of participation, accepting the setr hypothesis. People with different sex and level of education did not have different level of participation, denying the set hypothesis.

3) Problems and obstacles of the people's participation in development planning of Rongkhum Municipality, Rongkhum District, Kalassin Province were that the Municipality had few villages as members. The opinion expression was also less.

The development plan was carried out by officers and personnel of the municipality without people participation. The people did not know the benefits of the development plan. There might be personal benefits or corruption in doing the plan. It was not quite transparent. People gained less benefit from the municipality and had less participation in evaluation.

Recommendations were that the municipality should open the opportunity for the people in the villages to be members administering the projects. Public relations should reach people throughout. There should be committee consisting of members from the community to carry out the plans, enhancing the public consciousness in performing the duties. Open the opportunities for people to participate in many activities with the municipality such as flood problem. Open more opportunities for people to be committee to observe and evaluate the operation of the municipality.

Keywords: People, Participation, Development planning, Municipality

บทนำ (Introduction)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่หลายประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่ได้แสดงความคิดเห็น ร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา รวมทั้งร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผลการทำงาน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจอธิรัฐในทุกระดับ ในปัจจุบันลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นยังอยู่ในวงจำกัด การเข้าไปมีบทบาทของประชาชนมีน้อย เทศบาลตำบลร่องคำ ซึ่งถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จะต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และจะต้องใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือซึ่งเรียกกันว่า “แผนพัฒนาสามปี” โดยขั้นตอนการจัดทำแผน จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กำหนดโครงการ/กิจกรรมยุทธศาสตร์ และจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ประสบอยู่ได้ จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาของเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อจะนำแนวทางการพัฒนาเทศบาลมาปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนเทศบาลตำบลร่องคำต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ 5 ขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบไปด้วยวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 13 หมู่ จำนวน 6,093 คน **ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ** ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Intertie)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) ประชาชน จำนวน 375 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

2. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาบทบาทของพระสงฆ์ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ในอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ในอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้ 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ 2) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา 4) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าเป็นหญิง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 และเป็นชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 และมีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000บาท

จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ มากกว่า 15 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

ประชาชนความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.45 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.53 และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.29

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนที่มี อายุ รายได้ต่อเดือน จำนวนปีที่อาศัยอยู่ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และสำหรับประชาชนที่มีเพศ และการศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

อภิปรายความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมใน

การติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับที่ต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับประชาชนอีก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชัยวัฒน์ กิตติ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพนักงาน บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โรงงานผลิตอาหารสัตว์ลำพูน ในการดำเนินกิจกรรม TPM ต่อการบริหารงานคุณภาพ” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของพนักงานบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โรงงานผลิตอาหารสัตว์ลำพูนในการดำเนินกิจกรรมTPM ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกิจกรรม สูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการวางแผน, การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้พนักงานได้นำความรู้เรื่องTPM ไปปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

อภิปรายผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชาชนที่มีเพศ และการศึกษาต่างกันจะมีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปิลิทธิกร)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัย พบว่าการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่ต่างกัน การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระธัญญะ ฐิตธนาโก (รัตนโสภณ พันธุ์)** การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีโดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนปีที่อาศัยอยู่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีเพศและการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศุภชัย ตรีทศ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่ม

ตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรีอยู่ในระดับปานกลางโดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี ยกเว้นด้านอาชีพซึ่งจากการทดสอบแตกต่างกันรายคู่พบว่าอาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรีอยู่ในระดับน้อย โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลชลบุรี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) เทศบาลควรจัดเวทีรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
- 2) เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าร่วม
- 3) เทศบาลควรเทศบาลจัดทำแผนพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพและรายได้ให้กับหมู่บ้าน ให้ประชาชนได้มีรายได้ เช่น สินค้า OTOP สินค้าที่ทำด้วยมือ เพื่อเป็นการสร้างรายได้
- 4) เทศบาลควรมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ในการวิจัยครั้งต่อไป เทศบาลควรรับฟังปัญหาจากประชาชนอย่างจริงจัง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการเรื่องต่างๆ
- 2) เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมบริหารแผนงานของทางเทศบาลอย่างแท้จริงและสม่ำเสมอ
- 3) เทศบาลควรเทศบาลจัดทำแผนพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพและมีคณะกรรมการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่

4) เทศบาลควรมีเวทีรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขให้ดียิ่งๆขึ้นไป

5) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือของเทศบาลและประชาชนในการดำเนินการตามแผนพัฒนาเทศบาล

6) ควรมีการศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชัยวัฒน์ กิตติ. “การมีส่วนร่วมของพนักงาน บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โรงงานผลิตอาหารสัตว์ลำพูน ในการดำเนินกิจกรรม TPM ต่อการบริหารงานคุณภาพ”.
- (255). **รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต**. คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยนอร์ท- เชียงใหม่.
- พระธัญญะ ฐิตธำโน (รัตนโสภณพันธุ์). (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.
- พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปสิทธิกร. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศุภชัย ตริทศ. (2552). “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**.

